

KYRKNYTT

Eda-Köla pastorat

Mars – Maj 23

"Hymn till livet"

*Livet är en chans, ta vara på den.
 Livet är skönhet, beundra den.
 Livet är lycksalighet, njut den.
 Livet är en dröm, låt den bli verklighet.
 Livet är en utmaning, anta den.
 Livet är plikt, uppfyll den.
 Livet är en lek, lek den.
 Livet är dyrbart, ha omsorg om det.
 Livet är en rikedom, bevara den.
 Livet är kärlek, ge dig hän åt den.
 Livet är en hemlighet, upptäck den.
 Livet är ett löfte, låt det gå i uppfyllelse.
 Livet är sorg, övervinn den.
 Livet är en sång, sjung den.*

Moder Teresa

De här orden fick vara med på nyårsbönen i Köla kyrka. Ord som påminner oss om vikten av att ta vara på oss själva och vårt eget liv. Livet är något mer än bara krav och plikt, det rymmer även glädje och kärlek att ta vara på.

Orden kanske speglar något som vi missade under det gångna året men framför allt vilka oerhörda chanser som ges oss inför det nya året.

Det kan vara gott att tänka på – när vi upplever och lever med dagar som är korta och mörka, trots att vintersolståndet är passerat. Och snön, som brukar lysa upp vintermörkret, den har knappt hunnit att lägga sig, innan den försvunnit gång på gång genom regnandet som i sin tur lämnat isgator efter sig.

Solen har inte visat sig så ofta men när den gör det, då gör sig längtan efter våren mer påtaglig. Men fortfarande är marken frusen och över de stora tuvorna av julrosor ligger snön kvar. Döm om min förvåning när de två julrosorna, som planterades ut under fjolåret levde, de var gröna och bar på tre stora knoppar.

Naturens gång är en bild av hur allt sker på Guds tilltal.

I det vi kallar "Vetekornets lag" finns ännu ett naturens skeende med, kanske för att vi lättare skall förstå påskens stora mysterium.

Psalmen 204 **"Kornet har sin vila"** får hjälpa oss att försöka förstå!

*Kornet har sin vila djupt i frusen jord, är ej dött, det väckes av ditt skaparord.
 Kärlek från Gud, åt allting ger du liv. Kärlek med ditt ljus kom, kom och hos oss förbliv.*

Påskan är kyrkans största högtid. Ord räcker inte alltid till att förklara det som sker. Att Jesus dör och uppstår för vår skull, för att också vi skall få leva i ett nytt liv efter döden.

Han var vetekornet, låg i jordens djup. Han stod opp en påskdag, lever bland oss nu. Aldrig en sol har lyst så stark och klar. Kärlek med ditt ljus kom, kom och dröj oss kvar.

Glad påsk – Carin S-A

Telefonlista

PASTORSEXPEDITION

Köla Församlingshem, 673 96 Åmotfors
 må - tors 9.00 - 13.00 0571- 320 03
 Lena Sjöberg 0571- 133 17
 Anette Karlberg, kanslichef 0571- 133 16

KYRKOÅRDSEXPEDITION

Nolby, 673 92 Charlottenberg 0571- 388 65
 må - tors 9.00 - 13.00
 Kerstin Elvierrson 0571- 133 08

PRÄSTER

Mia Brodin 0571- 133 12
 Günter Hölscher 0571-133 02
gunter.holscher@svenskakyrkan.se
 Carin Sahlén Axelsson 0571- 133 11
carin.sahlen-axelsson@svenskakyrkan.se
 Tony Danielsson 0571- 133 13
tony.danielsson@svenskakyrkan.se

KYRKOMUSIKER

Han Young Kim 0571- 133 01
hanyoung.kim@svenskakyrkan.se
 Anna-Carin Lövgren 0571- 133 07
anna-karin.lovgren@svenskakyrkan.se
 Birgitta Nolgård Jeppsson 0571- 133 06
birgitta.nolgardjeppsson@svenskakyrkan.se

VAKTMÄSTARE

EDA
 Patrik Lövgren 0571- 133 09
patrik.lovgren@svenskakyrkan.se
 Tina Olsson 0571- 133 18
tina.olsson@svenskakyrkan.se

JÄRNSKOG

Daniel Christiansson 0571- 133 04
daniel.kristianson@svenskakyrkan.se
 Patrik Lövgren 0571- 133 09

KÖLA/SKILLINGMARK

Daniel Christiansson 0571- 133 04

KONDOLEANSER

Blomsterfonden Eda 0571- 320 03
 bg 462 - 2783
 Blomsterfonden Järnskog 0571- 320 03
 bg 757-4882
 Blomsterfonden Köla 0571- 320 03
 bg 762-1162
 Blomsterfonden Skillingmark 0571- 320 03
 bg 462 - 2957

KYRKORÅDETS ORDF.

Eva Magnor 070-537 45 17

ARBETSKRETSAR

Ordf Järnskog Inez Hjalmarsson 073-027 43 59
 Ordf Skillingmark Margareta Gustavsson 070-256 82 10

KYRKNYTT

Silvia Handzic 070-309 58 33

HEMSIDA

www.svenskakyrkan.se/eda-kola

E-POST

Pastorsexpedition:
eda-kola.pastorat@svenskakyrkan.se
 Kyrkogårdsexpedition:
eda-kola.kgf@svenskakyrkan.se

FACEBOOK

Svenska Kyrkan Eda-Köla

SWISH

Eda kyrka 123 202 91 55
 Kyrkans hus 123 056 01 69
 Åmotfors kyrka 123 157 33 02
 Köla kyrka 123 644 23 96
 Järnskogs kyrka 123 221 37 91
 Skillingmarks kyrka 123 516 69 05
 Lersjöns kapell 123 130 40 96

Påsk konsert
Spirit Singers
Sanyoung Kim
Catharina Algesten
Robert Henriksson

Måndag 10 april kl. 18:00
Åmotfors kyrka

"Den blida vår är inne"

Musikgudstjänst

Köla kyrka

28 maj kl 18.00

Diamanterna

Köla kyrkokör

Musiker

Mia Brodin

Birgitta Nolgård Jeppsson

Joy of Singing - konsert

"Joy of singing" från Harju county i Estland
"Diamanterna" från Eda-Köla pastorat
"Stavnäs-Högeruds barnkör" från Arvika pastorat
"Eda kyrkokör"

Lördag 15 april kl. 18:00 i Eda kyrka
Söndag 16 april kl. 18:00 i Högeruds kyrka

JUBILEUMSKONSERT

CELEBRATION

EDA KYRKOÖR

90

ANNIVERSARY

LÖRDAG 3 JUNI KL. 18:00 I EDA KYRKA

Påskens gudstjänster i våra kyrkor

Skärtorsdagen

Kyrkans hus

Mässa 17.00

C.Sahlén-Axelsson
B.Nolgård-Jeppsson

Järnskogs kyrka

Mässa 19.00

Konfirmanderna
T.Danielsson
S.Karlsson
B.Nolgård-Jeppsson

Påskdagen

Järnskogs kyrka

Gudstjänst 11.00

Kyrkokören
A.Kazen
C.Sahlén-Axelsson

Köla kyrka

Gudstjänst 11.00

Kyrkokören
B.Nolgård-Jeppsson
T.Danielsson

Eda kyrka

Gudstjänst 11.00

Kyrkokören
H.Kim
A.Fredricksson

Långfredagen

Köla kyrka

Gudstjänst 11.00

Kyrkokören
B.Nolgård-Jeppsson & T.Danielsson

Åmotfors kyrka

Gudstjänst 11.00

Kyrkokören
Roland Algsten
M.Brodin
H.Kim

Annandag påsk

Åmotfors kyrka

Konsert 18.00

Spirit Singers
Robert Henriksson
Catharina Algsten
H.Kim & M.Brodin

DIAKONI

är kyrkans sociala arbete och handlar om att med respekt och delaktighet möta människor i livets alla situationer. Det kan handla om allt ifrån ensamhet, sorg och funderingar över livet till psykisk ohälsa och social utsatthet. Grunden för arbetet är Guds kärlek som den möter oss i Jesus Kristus.

Kölatimmen

Plats: Köla församlingshem
När: Tredje torsdagen i månaden
Tid: Klockan 11.00

Ett program innehållande andakt, underhållning, lunch, lotteri, kaffe och trevlig gemenskap.

Uppstart: Se kalendarium

Jarnskestûnna

Plats: Järnskogs förs.hem
När: Sista tisdagen i månaden
Tid: Klockan 11.00

Ett program innehållande andakt, underhållning, lunch, lotteri, kaffe och trevlig gemenskap.

Uppstart: Se kalendarium

Förmiddagsträff

Plats: Åmotfors kyrka
När: 7/2 & 11/4
Tid: Klockan 11.00

Vi fikar, samtalar, sjunger och umgås. Ibland med inbjuden gäst.

NYHET ! Nolbyträffen

Plats: Nolby församlingshem
När: Första tisdagen i månaden
Tid: Klockan 11.00

Ett program innehållande andakt, underhållning, lunch, lotteri, kaffe och trevlig gemenskap.

Uppstart: Se kalendarium

Andakter på äldreboende

Pastoratet ombesörjer en kontinuerlig andaktsverksamhet runt om på kommunens äldreboende i Charlottenberg, Åmotfors och Koppom.

Se vidare kalendariet

ERNAS SOPPKÖK

Varje fredag kl. 12.00 i Kyrkans hus Charlottenberg

En mötesplats i vardagen med hemlagad soppa och fin gemenskap.

Självvård & enskilt samtal

Svenska kyrkan erbjuder **gratis samtal** i livets alla situationer.

Ring [0571-32003](tel:0571-32003) och fråga efter en präst så bokar vi en tid!

Kvinnojouren Eva

Tel: 070-5379567

mån, ons, fre kl. 08.00-17.00
tis, tors kl. 17.00-21.00

NÖDSITUATION

Om du inte får tag på någon av oss kan du alltid ringa jourhavande präst som nås via larmnummer 112.

Socialtjänstens journummer är även kopplat till 112. (gäller helger & nätter)

Välkommen till gudstjänster och träffar!

Titta alltid i predikoturen i tidningen eller på www.svenskakyrkan.se/eda-kola, för aktuell information.
Med reservation för ändringar pga corona.

tor 2 mars	11.30	Petersborg	<i>Andakt</i> , G Hölscher, A Lövgren
fre 3 mars	12.00	Kyrkans hus	<i>Ernas SoppKök</i>
Sön 5 mars 2 sön i fastan Den kämpande ton	11.00	Eda kyrka	<i>Högmässa</i> , G Hölscher, T Danielsson, B Nolgård Jeppsson. Kyrkokör från pastoratet. Avtackning av Günter Hölscher. Samvaro efter gudstjänsten över en enkel måltid.
	18.00	Skillingmarks kyrka	<i>Gudstjänst</i> , G Hölscher, B Nolgård Jeppsson
mån 6 mars	13.00	Järnskogs förs.hem	<i>Kyrkliga arbetskretsen</i>
tis 7 mars	11.00	Nolby förs.hem/Eda	<i>Nolbyträffen</i> , M Brodin. Anmälan till pastorsexp 0571 32003 senast 2 mars
	11.00 14.45	Solbacken Hiernegården	<i>Andakt</i> , C Sahlén Axelsson, B Nolgård Jeppsson <i>Andakt</i> , C Sahlén Axelsson, A Lövgren
fre 10 mars	12.00	Kyrkans hus	<i>Ernas SoppKök</i>
Sön 12 mars 3 sön i fastan Kampen mot ondskan	11.00	Järnskogs kyrka	<i>Gudstjänst</i> , T Danielsson, H Kim
	14.00	Kyrkans hus	<i>Gudstjänst</i> , T Danielsson, H Kim
	18.00	Köla kyrka	<i>Gudstjänst</i> , T Danielsson, H Kim
mån 13 mars	13.00	Järnskogs förshem	<i>Kyrkliga arbetskretsen</i>
tis 14 mars	14.30	Träffpunkten/Å-fors	<i>Andakt</i> , G Hölscher, A Lövgren
fre 17 mars	12.00	Kyrkans hus	<i>Ernas SoppKök</i>
lör 18 mars	18.00	Köla förs.hem	<i>Ekumenisk bönekväll</i> , Bo Jansson, C Sahlén Axelsson, A Lövgren
Sön 19 mars Midfastosöndagen Livets bröd	11.00	Eidskogs kirke	<i>Svensk mässa</i> , Eda kyrkokör, C Sahlén Axelsson, H Kim
	11.00	Skillingmarks kyrka	<i>Gudstjänst</i> , M Brodin, A Kazen
	17.00	Åmotfors kyrka	<i>Soppa -</i>
	18.00	Åmotfors kyrka	<i>Enkel mässa</i> , C Sahlén Axelsson, A Lövgren
tor 23 mars	11.00	Köla förs.hem	<i>Kölatimmen</i> , T Danielsson. Anmälan till pastorsexp 0571 32003 senast 20 mars
fre 24 mars	12.00	Kyrkans hus	<i>Ernas SoppKök</i>
Sön 26 mars Jungfru Marie bebådelsedag Guds mäktiga verk	11.00	Köla kyrka	<i>Högmässa</i> med Mariasånger, Diamanterna, Köla kyrkokör, T Danielsson, B Nolgård Jeppsson
	14.00	Kyrkans hus	<i>Gudstjänst</i> , T Danielsson, B Nolgård Jeppsson
	18.00	Järnskogs kyrka	<i>Enkel mässa</i> , T Danielsson, B Nolgård Jeppsson
mån 27 mars	13.00	Järnskogs förshem	<i>Kyrkliga arbetskretsen</i>
tis 28 mars	11.00	Järnskogs förs.hem	<i>Jarnskestünna</i> , C Sahlén Axelsson. Anmälan till pastorsexp 0571 32003 senast 23 mars
fre 31 mars	12.00	Kyrkans hus	<i>Ernas SoppKök</i>
Sön 2 april Palmsöndagen Vägen till korset	11.00	Eda kyrka	<i>Högmässa</i> , K Nilsson, H Kim
	14.00	Skillingmarks kyrka	<i>Musikgudstjänst</i> , Järnskog-Skillingmarks kyrkokör, C Sahlén Axelsson, A Kazen
	18.00	Åmotfors kyrka	<i>Mässa</i> , konfirmandernas påskspel, G Hölscher, A Lövgren
tis 4 april	11.00	Nolby förs.hem/Eda	<i>Nolbyträffen</i> , T Danielsson. Anmälan till pastorsexp 0571 32003 senast 30 mars
	11.00	Solbacken	<i>Andakt</i> , C Sahlén Axelsson, B Nolgård Jeppsson
	14.45	Hiernegården	<i>Andakt</i> , C Sahlén Axelsson, A Lövgren
Tor 6 april Skärtorsdagen Det nya förbundet	11.30	Petersborg	<i>Andakt</i> , T Danielsson, A Lövgren
	17.00	Kyrkans hus	<i>Mässa</i> , C Sahlén Axelsson, A Lövgren
	19.00	Järnskogs kyrka	<i>Mässa</i> , Konfirmanderna, T Danielsson, B Nolgård Jeppsson, S Karlsson
Fre 7 april Långfredagen Korset	11.00	Köla kyrka	<i>Långfredagsgudstjänst</i> , Köla kyrkokör, C Sahlén Axelsson, B Nolgård Jeppsson
	11.00	Åmotfors kyrka	<i>Långfredagsgudstjänst</i> , Eda kyrkokör, Roland Algesten, M Brodin, H Kim

Sön 9 april Påskdagen Kristus är uppstånden	11.00	Eda kyrka	<i>Påskgudstjänst</i> , Eda kyrkokör, H Kim, A Fredricksson <i>Påskgudstjänst</i> , Köla kyrkokör, T Danielsson, B Nolgård Jeppsson, påskbuffe i församlingshemmet <i>Påskgudstjänst</i> , Järnskog-Skillingmarks kyrkokör, C Sahlén Axelsson, A Kazen
	11.00	Köla kyrka	
	11.00	Järnskogs kyrka	
Mån 10 april Annandag påsk	18.00	Åmotfors kyrka	<i>Påskkonsert</i> , Spirit Singers, Catharina Algesten, Robert Henriksson, M Brodin, H Kim <i>Förmiddagsträff</i> , A Lövgren, C Sahlén Axelsson <i>Andakt</i> , C Sahlén Axelsson, A Lövgren
	11.00 14.30	Åmotfors kyrka Träffpunkten/Å-fors	
tis 11 april	12.00	Kyrkans hus	<i>Ernas SoppKök</i>
fre 14 april	18.00	Eda kyrka	<i>"Joy of singing"</i> , Konsert, Joy of singing, Estnisk barn/ungdomskör, Diamanterna, barnkör från Eda-Köla, Stavnäs-Högeruds barnkör, Eda kyrkokör, M Brodin, H Kim, B Nolgård Jeppsson
lör 15 april			
Sön 16 april 2 sön i påsktiden Påskens vittnen	11.00	Skillingmarks kyrka	<i>Gudstjänst</i> , M Brodin, H Kim
	11.00	Köla förs.hem	<i>Kölatimmen</i> , M Brodin. Anmälan till pastorsexp 0571 32003 senast 17 april
tor 20 april	12.00	Kyrkans hus	<i>Ernas SoppKök</i>
fre 21 april	18.00	Köla förs.hem	<i>Ekumenisk bönekväll</i> , Kjell Handfast, C Sahlén Axelsson, K Öman
Sön 23 april 3 sön i påsktiden Den gode herden	11.00	Köla kyrka	<i>Gudstjänst</i> , T Danielsson, A Lövgren <i>Gudstjänst</i> , T Danielsson, A Lövgren <i>Gudstjänst</i> , C Sahlén Axelsson, A Lövgren
	14.00 18.00	Kyrkans hus Järnskogs kyrka	
mån 24 april	13.00	Järnskogs förs.hem	<i>Kyrkliga arbetskreten</i>
tis 25 april	11.00	Järnskogs förs.hem	<i>Jarnskestånna</i> , C Sahlén Axelsson. Anmälan till pastorsexp 0571 32003 senast 20 april
fre 28 april	12.00	Kyrkans hus	<i>Ernas SoppKök</i>
Sön 30 april 4 sön i påsktiden Vägen till livet	19.00	Järnskogs kyrka	<i>Ekumenisk musikgudstjänst</i> , Järnskog-Skillingmarks kyrkokör, Bo Jansson, A Överby, A Kazen. Servering. Traditionellt valborgsmässofirande. <i>Valborgsmässofirande</i> med början i kyrkan, Köla kyrkokör, Köla manskör, Eidskog Janitsar, T Danielsson, B Nolgård Jeppsson, T Lundberg <i>Valborgsmässofirande</i> , G-Klaven, H Kim
	19.30	Köla	
tis 2 maj	11.00 14.45	Solbacken Hiernegården	<i>Andakt</i> , C Sahlén Axelsson, B Nolgård Jeppsson <i>Andakt</i> , C Sahlén Axelsson, A Lövgren
tor 4 maj	11.30	Petersborg	<i>Andakt</i> , T Danielsson, A Lövgren
fre 5 maj	12.00	Kyrkans hus	<i>Ernas SoppKök</i>
Sön 7 maj 5 sön i påsktiden Att växa i tro	11.00	Eda kyrka	<i>Högmässa</i> , K Nilsson, H Kim <i>Gudstjänst</i> , C Sahlén Axelsson, B Nolgård Jeppsson <i>Mässa</i> , C Sahlén Axelsson, B Nolgård Jeppsson
	14.00 18.00	Skillingmarks kyrka Åmotfors kyrka	
mån 8 maj	13.00	Järnskogs förs.hem	<i>Kyrkliga arbetskreten</i>
tis 9 maj	11.00	Nolby förs.hem /Eda	<i>Nolbyträffen</i> , M Brodin. Anmälan till pastorsexp 0571 32003 senast 4 maj
fre 12 maj	14.30	Träffpunkten/Å-fors	<i>Andakt</i> , T Danielsson, A Lövgren
lör 13 maj	12.00	Kyrkans hus	<i>Ernas SoppKök</i> . Våravslutning
Sön 14 maj Bönsöndagen Bönen	18.00	Köla förs.hem	<i>Ekumenisk bönekväll</i> , T Danielsson, H Kim
	11.00 14.00 18.00	Järnskogs kyrka Kyrkans hus Köla kyrka	<i>Gudstjänst</i> , T Danielsson, H Kim <i>Gudstjänst</i> , T Danielsson, H Kim <i>Gudstjänst</i> , T Danielsson, H Kim
Tor 18 maj Kristi himmelfärds dag Herre över allting	08.00	Lersjöns kapell	<i>Gudstjänst</i> , musik i gudstjänsten, C Sahlén Axelsson, B Nolgård Jeppsson. Ta med kaffekorg <i>Friluftsgudstjänst</i> , musik i gudstjänsten, C Sahlén Axelsson, B Nolgård Jeppsson. Ta med kaffekorg
	11.00	Klevanes g:a kyrkplats/ Sk-mark	
Sön 21 maj sön före pingst Hjälparen kommer	17.00	Åmotfors kyrka	<i>Soppa -</i> <i>Enkel mässa</i> , M Brodin, A Lövgren
	18.00	Åmotfors kyrka	

mån 22 maj	13.00	Järnskogs förs.hem	<i>Kyrkliga arbetskretsen</i>
tor 25 maj	11.00	Köla förs.hem	<i>Kölatimmen</i> , M Brodin. Anmälan till pastorsexp 0571 32003 senast 22 maj
lör 27 maj	11.00	Köla kyrka	<i>Gudstjänst</i> , konfirmandernas redovisning, T Danielsson, B Nolgård Jeppsson, S Karlsson <i>Konfirmationsgudstjänst med mässa</i> , G Hölscher, S Handzic, A Lövgren
	15.00	Eda kyrka	
Sön 28 maj Pingstdagen Den helige Anden	11.00	Eda kyrka	<i>Konfirmationsgudstjänst med mässa</i> , G Hölscher, S Handzic, A Lövgren <i>Konfirmationsgudstjänst med mässa</i> , T Danielsson, B Nolgård Jeppsson, S Karlsson <i>"Den blida vår är inne"</i> , Musikgudstjänst, Diamanterna, Köla kyrkokör, musiker, M Brodin, B Nolgård Jeppsson
	11.00	Järnskogs kyrka	
	18.00	Köla kyrka	
tis 30 maj	11.00	Järnskogs förs.hem	<i>Jarnskestånna</i> , C Sahlén Axelsson. Anmälan till pastorsexp 0571 32003 senast 25 maj
lör 3 juni	18.00	Eda kyrka	<i>Jubileumskonsert</i> , Eda kyrkokör firar 90 år. T Danielsson mfl

Att döma

Det var en gång en gammal man, som bodde i en by. Han var väldigt fattig, men till och med kungar avundades honom hans vita, vackra häst. Många hade erbjudit sig att köpa hästen, men mannen hade alltid nekat.

En morgon upptäckte mannen att hästen inte stod kvar i stallet. Hela byn kom och beklagade sig hos mannen: "Vilken dåre du har varit! Du skulle ha sålt hästen, så hade du haft lite pengar att leva för under slutet av ditt liv. Nu har hästen blivit stulen, och du har varken pengar eller häst. Vilken olycka!"

Den gamle mannen svarade: "Det kan vi inte veta. Det enda vi vet är att hästen inte står kvar i stallet. Det är det enda vi vet säkert, allt annat är bedömningar. Om det är en olycka eller en välsignelse, vet vi inte än, för det vi ser är bara ett fragment av livet. Vem vet vad som händer sedan?"

Folket i byn skrattade åt mannen. Han hade alltid ansetts som lite annorlunda, lite tokig – och nu hade de fått beviset. Men femton dagar senare återvände hästen plötsligt. Han hade inte blivit stulen, han hade rymt ut i vildmarken. Nu kom han tillbaka, tillsammans med tolv andra vita hästar, lika vackra som han själv.

Folket i byn samlades förundrade. "Gamle man, du hade rätt. Det var sannerligen ingen olycka att din häst försvann. Vilken välsignelse det visade sig vara!"

Den gamle mannen: "Det kan vi inte veta. Det enda vi vet är att min häst har återvänt. Om det är en olycka eller en välsignelse vet vi inte än. Om du läser ett enda ord i en mening - hur kan du då bedöma hela boken?"

Den här gången skrattade byborna inte åt mannen, men inom sig visste de alla att han hade fel. Han hade ju nu tretton vackra hästar att glädja sig åt.

Den gamle mannens son började träna vildhästarna, men efter bara en vecka föll han av en av vildhästarna och bröt benet.

Folket i byn samlades igen. "Tänk - du hade rätt! Det var sannerligen en olycka att dessa hästar skulle komma i din väg. Nu har din ende son brutit benet, han som tjänade pengar för er båda. Nu är du fattigare än någonsin."

Den gamle mannen svarade: "Det kan vi inte veta. Det enda vi vet är att min son har brutit benet. Om det är en olycka eller en välsignelse vet vi inte än. Ett enda penselsträck är inte nog för att döma hela tavlan."

En månad senare blev det krig i landet, och alla unga män i byn tvingades gå med i armén. Men den gamle mannens son undslapp, eftersom hans ben var skadat.

Folket i byn samlades hos den gamle mannen. "Du hade rätt – att din son bröt benet visade sig vara allt annat än en olycka. Han är förvisso fortfarande skadad, men han är i alla fall kvar hos dig. Vilken välsignelse! Vi kanske aldrig får se våra söner igen!"

Och den gamle svarade: "Det kan vi inte veta. Allt vi vet är att era söner har tvingats gå ut i krig och att min son är här. Om det är en olycka eller en välsignelse vet vi inte än. Döm inte, då stelnar sinnet. Det enda vi vet är att livets väg är oändlig. En väg når sin ände, en annan väg har bara börjat. En dörr stängs, en annan öppnas. Du når toppen - det finns en högre topp någonstans. Livet är en resa. Vad som väntar bakom kröken vet bara den som går vidare."

ur
Det är aldrig kört 4
Kristina Reftel
Argument förlag
ISBN: 91-7315-080-0

Vad betyder tron för dig?

Frågan kan tyckas enkel och självklar, men så är det inte alltid.

Svaret på frågan kan till och med variera från dag till dag beroende på hur livet ser ut och vad som sker.

Och när mina egna formuleringar inte räcker, finns det andra som har hittat orden före mig.

Jag tänker inte minst på alla psalmer som kan uttrycka tron och trons betydelse genom livet. Jag skulle därför vilja berätta om ett sådant tillfälle när psalmens och sångens ord har blivit mina ord och hjälpt mig att uttrycka min tro, när jag själv har saknat ord.

Första mötet med en psalm

Grupp 43 sitter samlade till morgonandakt i kapellet på Pastoralinstitutet i Uppsala. Det är våren 2002 och det är bara några månader kvar tills den samlade gruppen skall skingras. De skall ut i tjänst som präster runt om i landet. En sång delas ut på ett löslblad. Jag är en i skaran av blivande präster. Och sången som jag får i handen går rakt in mitt hjärta. Jag vet då ännu inte vilken betydelse och vilken symbolik den skall få. Inte så lång tid efter att vi sjungit sången, konstaterade jag med glädje att den kom att finnas med i tillägget i psalmboken som psalm nummer 769:

Gud i dina händer vilar jag i tro. Vilar i din värme och din ro.

*Varje brustet hjärta, varje skadad själ
famnar du i nåd och gör den hel.*

*Nära vill jag leva, nära dig min Gud,
i din omsorg finner själen ro.*

*Nära vill jag leva, nära dig min Gud,
i din kärlek kan min kärlek gro.*

Önskepsalmen

En tid senare, då som präst, önskade jag att den psalmen skulle sjungas, så snart den passade in i samband med en andakt eller en gudstjänst. Det föll sig ofta att det var samma kantor som jag tjänstgjorde vid dessa tillfällen. En gång var jag med vid en kvällsandakt då deltagarna fick välja önskepsalmer. Samma kantor spelade även vid det tillfället. Innan jag hann ge min önskan till psalm, sade hon med ett leende: ”Får jag gissa... Anna, du önskar att vi sjunger psalm 769.” Hur rätt hade hon inte!

Tron finns redan uttryckt i glädje och i sorg

Ett halvår senare fanns inte den vännen och kollegan längre i livet. Vid en minnesgudstjänst till henne sjöng hela kyrkan:

*Gud, i dina händer får jag gråta ut,
gråten delar du tills den tar slut.*

Gud, du känner ondskan, i din egen kropp.

Att du delar smärtan ger mig hopp.

*Nära vill jag leva, nära dig min Gud,
i din omsorg finner själen ro.*

*Nära vill jag leva, nära dig min Gud,
i din kärlek kan min kärlek gro.*

Psalmen har sedan följt mig genom åren och vid olika tillfällen talar orden i de fyra verserna på olika sätt till mig. Men refrängen är alltid den samma och med den uttalade önskan:

Nära vill jag leva, nära dig min Gud, i din omsorg finner själen ro.

Nära vill jag leva, nära dig min Gud, i din kärlek kan min kärlek gro.

Orden finns redan skrivna och tron finns redan uttryckt, när jag själv inte förmår att göra det. Tron på att det finns någon som bär, det som tron betyder för mig.

Eller som någon en gång uttryckte det: ”Att tro innebär inte att man är förskonad från livets onda. Att tro innebär att man tror att det finns någon som bär en när det är som jobbigast.”

Guds välsignelse önskar jag er!

Anna Fredricksson

Biskopsadjunkt, tidigare kyrkoherde i Eda Köla pastorat

Körsång och hälsa

Körsång och hälsa

Vi svenskar är ett sjungande folk. När besökare från andra delar av världen kommer hit slås de ofta av att vi nordbor har en så nära relation till sång. Vi, ett synbart reserverat folk, köar för att gladeligen få ta ton och sjunga ut i till exempel Allsång på Skansen eller i andra evenemang där sångtillfälle ges!

Körsången är sedan mer än hundra år en av de största folkrörelserna i Sverige; närmare 600 000 personer beräknas sjunga i olika typer av körer ute i landet.

Musik har varit en viktig del av människors vardagliga och andliga liv i tusentals år och kan ha en stark påverkan på både humör och välbefinnande.

Rapporter

I otaliga rapporter framkommer det också att gemensam sång i kör främjar andningen, hjärnan, hälsan, kroppshållningen samt synkar våra hjärtslag! Dessutom ökar halten av hormonet oxytocin i blodet hos körsångare efter en körövning eller en konsert! Oxytocin är det hormon som sänker blodtrycket, ökar uthålligheten i relation till smärta, stimulerar känslan av lugn och ro, ökar känslan av tillit och dämpar ångest, oro och aggression.

Rickard Åström

Rickard Åström, musiker, kompositör, kapellmästare och dubbel Grammisvinnare (med folkmusikgruppen Groupa 1990 och 1995) har under flera år samarbetat med forskare vid Sahlgrenska Universitetssjukhuset i Göteborg. I forskningsprojektet undersöker man hur vi människor reagerar biologiskt på musik. Tänk om musik i framtiden kommer att kunna ersätta lugnande medicinering före en operation, användas som smärtlindring eller som ett led i rehabilitering...

Forskning

Forskningen på Sahlgrenska universitetssjukhuset visar alltså till exempel att hjärtslagen koordineras hos körsångare som sjunger tillsammans.

För några år sedan deltog jag i en föreläsning där Rickard

Åström presenterade just denna forskning. Tre kyrkomusikerkollegor och jag sjöng en fyrstämmig körsats samtidigt som våra hjärtslag mättes och visades på en skärm. Helt fascinerade såg vi hur våra från början osynkade hjärtslag koordinerade sig några takter in i sången! Skärmbilden förstärkte i sanning upplevelsen av den redan befintliga samhörigheten i musiken, men också våra fysiska hjärtan relaterade och anpassade sig till varandra!

Forskarna i projektet nämner lite försiktigt att gemensam sång också verkar kunna fördjupa vår känslomässiga respons, göra oss mer medvetna om varandra och förbättra vår förmåga att samarbeta. Denna forskning är dock i sin linda och går inte att hävda vetenskapligt.

Körer

I Eda-Köla pastorat finns flera körer att prova! Alla som tycker om sång men som liksom inte vågat förut välkomnas härmed att kontakta oss körledare. Om någon av er bär med sig ett minne av en elakartad musiklärare eller kantor som för längesedan sagt åt er att inte sjunga i Luciatåget så ber jag er att dumpa det minnet!

Hör av er, våga, prova och känn efter så ses vi kanske i något av våra församlingshem!

Sång är hälsa, kom ihåg det!

Jag skickar med en sång man kanske får sjunga i någon av våra körer:

Psalm 767 "Möt mig nu som den jag är". Text och musik av John L Bell som är verksam inom Iona Community.

Iona

Från Iona, en av de mindre öarna i skotska Inre Hebriderna, spreds kristendomen till övriga Skottland och på ön finns ett kloster som i nutid är en viktig mötesplats för sökare likaväl som för troende. Den lilla ön har ca 125 invånare, bilar är inte tillåtna, ljuset och lugnet är magiskt och en flock vita duvor flyger omkring bland klipporna. Havet är överallt och paradiset är nära!

"Möt mig nu som den jag är, håll mitt hjärta nära dig, gör mig till den jag ska bli och lev i mig."

Birgitta Nolgård Jeppsson

Körer i Eda-Köla pastorat

Alla-kan-sjunga-kören

övningar måndagar i *Kyrkans hus, Charlottenberg*.
För vidare information om körstart, kontakta körledare Anna-Carin Lövgren, tel: 0571 133 07

Diamanterna, barnkör

Diamanterna – för dig mellan 7-10 år
Köla församlingshem
onsdagar kl 17.00
ledare: Birgitta Nolgård Jeppsson, tel: 0571 13306

Eda kyrkokör

Eda kyrkokör är en fyrstämmig blandad kör (sopran, alt, tenor, bas) med mycket blandad repertoar.
Kyrkans hus
onsdagar kl 18.30
ledare: Hanyoung Kim, tel: 0571 133 01

Järnskog-Skillingmarks kyrkokör

Järnskog-Skillingmarks kyrkokör är en fyrstämmig blandad kör (sopran, alt, tenor, bas)
Järnskogs församlingshem
tisdagar kl 19.00
ledare: Agneta Kazén

Köla kyrkokör

Köla kyrkokör är en fyrstämmig blandad kör (sopran, alt, tenor, bas) med skiftande repertoar
Köla församlingshem
tisdagar kl 19.00
ledare: Birgitta Nolgård Jeppsson, tel: 0571 133 06

Spirit Singers

Spirit Singers är en trestämmig blandad Gospelkör (sopran, alt, tenor).
Basar är hjärtligt välkomna!
Åmotfors kyrka
tisdagar kl 18.00
ledare: Hanyoung Kim, tel: 0571 133 01

Martin Modéus –ny ärkebiskop i Svenska kyrkan

Martin Modéus – ny ärkebiskop i Svenska kyrkan.

Han är den 71:a ärkebiskopen i en obruten kedja som sträcker sig tillbaka genom historien ända till 1164 då Stephanus var den allra första i raden.

Martin Modéus prästvigdes 1986 för Växjö stift och har därefter arbetat som präst och författare. 1995 blev han teologie doktor efter att ha disputerat på avhandlingen "Sacrifice and symbol". 2011 vigdes han till biskop för Linköpings stift och den andra söndagen i advent 2022 blev han, efter sommarens val, vigd till Svenska kyrkans ärkebiskop under festliga och högtidliga former i Uppsala domkyrka.

Ärkebiskopen är Svenska kyrkans främsta representant och företrädare både nationellt och internationellt. Han leder biskopsmötet och skall vara en teologisk röst i tiden men även i samhällsdebatten, främst i frågor som rör samhälle, människovärde, tro och kyrka. Ärkebiskopen skall också tydliggöra vad Svenska kyrkan står för.

Vidare är det mediala fokuset stort och ärkebiskopen förväntas kunna svara och argumentera på såväl kritiska som granskande röster. Han har också en viktig roll i de ekumeniska och interreligiösa dialogerna med andra kyrkor och trossamfund, men även gentemot Lutherska världsförbundet, Kyrkornas världsråd, EU och FN.

"Levande tillsammans med Kristus" är ärkebiskop Martin Modéus valspråk och i sin predikan på vigningsdagen, som för övrigt direktsändes i SVT, så talade han om den andlighet som

Jesus förmedlade och som gjorde det lättare för människor att leva och andas. Människor nedtyngda av skam och skuld känslor tycktes nästan sträcka på sig efter ett möte med Jesus. Denne Jesus lyckades med det svåra att både inspirera människor till handling och på samma gång lyfta bördorna av deras axlar.

Nåd och befrielse, det är något vi behöver förmedla även i vår tid och budkavlen skickas vidare med orden: "Tiden är inne, Guds rike är nära!"

Eda Kyrkokör 90 år

1933 kom kantor Frans Järnil till Eda. Omgående startade han en kyrkokör, och redan på Fastlagssöndagen samma år kunde denna medverka vid gudstjänsten i Eda kyrka.

Vid församlingens högtidsgudstjänster och kyrkokonserter har Eda Kyrkokör sedan troget fortsatt att sprida evangelium i 90 år. Järnil lade en solid grund vad det gällde kvaliteten av körens andliga, musikaliska och sociala uppgifter.

Körsång bland amateursångare är en folkrörelse, och därför såg Järnil till att organisera den demokratiskt som en förening med stadgar och styrelse, vilket den fortfarande är.

Sveriges Rikskyrkosångsförbund

Kören anslöt sig efter en tid till Sveriges Rikskyrkosångsförbund och har deltagit i av detta förbund anordnade riks-, stifts- och kontraktskyrkosångshögtider.

Dessutom har kören företagit många körresor på egen hand och har sjungit vid gudstjänster eller gett kyrkokonserter i över femtio olika kyrkor i sju länder.

På 1990-talet inleddes bl.a. ett anmärkningsvärt omfattande och intensivt utbyte med Kose i Estland.

Musica sacra

Körföreningen har tidvis varit uppdelad i flera avdelningar och även bedrivit ungdomsverksamhet. Efter 20 års aktiv körsång har ett sextiotal korister tilldelats kyrkosångsförbundets medalj Musica Sacra. Flera sångare har verkat i över 50 år i kören. En av körens pionjärer, Lisa Guldbbrandsson, och körens nuvarande ordförande, Ulla Larsson, har varit med i 61 år.

Dirigenter

Kören har haft följande dirigenter genom åren: Frans Järnil 1933-1944, Walentin Engström 1944-1946, Axel Eriksson 1946-1962, Bo-Ingvar Olsson 1962-1966, Bengt Larsson 1966-2008, Rebecka Hugne 2008-2009, Fredrik Lantz 2009-2010 och sedan 2010 Hanyoung Kim.

Konsert

Kören högtidlighåller sitt 90-årsjubileum med en konsert i Eda kyrka lördagen 3 juni.

Välkomna!

Bengt Larsson

Verksamheten som varit

Asta Berndtsson, som döptes i Köla kyrka den 19 november tittar förundrat ner i vattenspegl. Här tillsammans med mamma Elin.

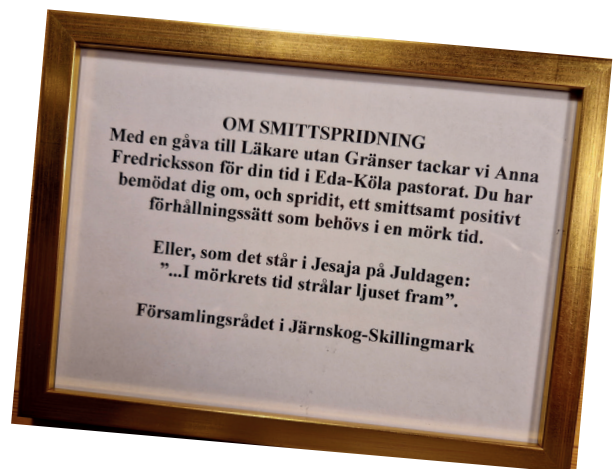
Den 3 december döptes Arvid Evstrand i Eda kyrka. På bilden syns även föräldrarna My och Pontus samt faddrarna Tova och Markus.

Avtackning av Benny Johansson som har gått i pension.

Samkväm i Nolby församlingshem efter avtackning av kyrkoherde Anna Fredricksson.

Gåvan Anna Fredricksson fick ta emot av församlingrådet i Järnskog-Skillingmark.

Lucia med sitt följe på väg in i Eda kyrka.

Eda konfirmander lussade på de äldreboende i Charlottenberg.

Mia Brodin tar emot julgåvan av WWSP som kommer att gå till välgörande ändamål.

Luciafrände med Järnskogs konfirmander.

Gemensam julavslutning för Nolbyträffen och förmiddagsträffarna i Nolby församlingshem. Det bjöds på julbord och Anna Tunström (tv) och Birgitta Nolgård Jeppsson (th) framförde julsånger.

Från Kyrkogårdsförvaltningen

Vad innebär gravskötsel?

Gravskötsel innebär att gravvårdens rabatt hålles i ett ordnat och värdigt skick. Arbetet sker därmed i den omfattning som behövs för den specifika planteringen. Det finns tre alternativ av gravskötsel:

Vår (orange) = penséer

Sommar (blå) = sommarblommor

Höst (vit) = gravdekoration av ädelgran och kottar

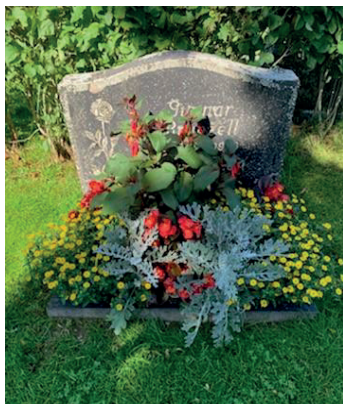
Av dessa tre kan man välja just det alternativ som man önskar för en grav. Vill man teckna ett avtal om gravskötsel kontaktar man kyrkogårdsexpeditionen på telefon 0571-388 65.

När allt är klart kommer gravvården få en skylt med färgade prickar, detta för att kyrkogårdspersonalen ska veta vilket/vilka alternativ som gäller för den specifika gravvården.

Vad ingår i gravskötseln?

På våren bytes all jord i rabatter och bevattningslådor. Kanter skäres och rensas från ogräs. Därefter fyller man på med näringsrik mulljord och så planteras växterna. Bevattning sker 2 - 3 gånger i veckan efter behov och väderlek. Vid torra startar vattenspridarna upp för att kompensera vattenbristen. Växterna gödslas på försommaren och man plockar och ansar dom efter behov för att de skall växa sig frodiga och vackra.

Snittblommor som sätts i vaser plockas bort efter att de vissnat.

"Tidevarv komma tidevarv försvinna, slakten följa slaktens gång..."

Döpta, vigda och begravda i Eda - Köla pastorat under oktober -december 2022

Eda

Döpta

Theo Lilja
Jamie Lundin
Arvid Evstad

Begravda

Gunn Ekberg
Lennart Jansson
Björg Fuglseth
Sigbritt Holmqvist

Järnskog

Döpta

Charlie Oleniusson

Begravda

Maj-Lis Bryntesson
Erna Myrell
Brit Grinden Amundsen

Köla

Döpta

Matteo Albertsson
Meja Bryntesson
Asta Berndtson
Elton Halstensen Elgersson

Vigda

Sara Norberg och Patrik Franzén

Begravda

Sören Ruben Eriksson
Lillemor Forslund
Rune Andreasson

Skillingmark

Begravda

Björn Billingsö
Ester Axelsson
Aina Persson

STÖD VÅRA BLOMSTERFONDER!

I Eda-Köla pastorat finns blomsterfonder i Järnskog, Skillingmark, Köla och Eda. Fondernas pengar kommer från kondoleanser vid begravningar. Pengarna förvaltas självständigt av de tre församlingens råden i enlighet med stadgarna.

Bidrag till enskilda, stipendier, äldreboenden mm

Belopp utdelas bland annat i form av punktinsatser till personer i församlingen med ekonomiska problem. En gång årligen utdelas stipendier till studerande ungdom i gymnasier och liknande. Andra exempel på bidrag är nationella eller internationella hjälpinsatser och till äldreboenden i pastoratet. Beställning av kondoleans görs via pastorsexpeditionen, 0571-320 03, må-to kl 09-13.

Andra fonder i Sverige

Som framgår av annonser i pressen finns det i samhället en lång rad andra organisationer runt om i Sverige som också förmedlar kondoleanser där pengarna ofta går till organisationer av hjälp- och stödkaraktär.

Lokala beslut och lokala bidragstagare

Vi marknadsför oss inte i andra tidningar eller med direktreklam. Men med denna ”blänkare” i KyrkNytt vill vi göra vår röst hörd och framhålla följande:
Dels att besluten om utdelning av pengar är lokalt förankrade i församlingens råden, *dels* är inriktade mot personer i församlingen (bortsett från landsomfattande hjälpinsatser) eller mot äldreboenden i pastoratet.

Till minne av
Anna Andersson
har en gåva överlämnats till
Blomsterfonden i Järnskog

Valfri hälsning
Bengt Bengtsson

Vill du skicka en kondoleans?

Stöd gärna våra blomsterfonder!

Eda bg 462 - 2783
Köla bg 762 - 1162
Järnskog bg 757 - 4882
Skillingmark bg 462 - 2957

Din gåva går bland annat till:

- 100 kr räcker till utbildning för en jordbrukare i Etiopien. Utbildningen ger kunskap om klimatanpassat växelbruk, trädplantering och vattenbevarande jordbruksmetoder.
- 100 kr räcker till fröer för en familj i Sydsudan. Fröerna ger naturligt tåliga grödor som står emot nyckfullt väder och ger mat på bordet.
- 110 kr räcker till en ”matkasse” för en familj i Filippinerna innehållandes ris, sardiner, köttfärs, socker, mjölk, nudlar, diskmedel och tvål.
- 150 kr ger 24 barn näringsersättning som räddar liv vid undernäring.
- 160 kr räcker till fyra mangoplantor för en familj i Etiopien. Mangoplantan tillför ny näring till jorden, minskar erosionen, ger varierad mat och tryggare inkomster.
- 650 kr räcker till ett team av socialarbetare i Filippinerna. I arbetet görs stödjande och utredande besök hos barnfamiljer som lever på gatan.

FASTEAKTIONEN 2023 tryggt givande SVENSKA KIRKAN

DELA LIKA UNDER SAMMA HIMMEL

I KVÄLL GÅR ÖVER 800 MILJONER MÄNNISKOR OCH LÄGGER SIG HUNGRIGA

Världen är hungrigare än någonsin fast det produceras mer än tillräckligt med mat i världen för att alla människor ska bli mätta. Att dela med sig har aldrig varit viktigare. Genom att ge en gåva är du med och bidrar till att fler människor kan äta sig mätta. Dela lika under samma himmel.

* 110 kronor räcker till en matkasse för en familj på Filippinerna i en vecka. Källa wfp.org

Tillsammans gör vi skillnad.
Din gåva gör det möjligt.

SWISHA TILL
900 1223

Inträdestalong

Jag vill bli medlem i Svenska kyrkan

Namn: _____

Pers.nr _____
(ååååmmdd-xxxx)

Adress _____

Postnr _____

Ort _____

Underskrift _____

Kryssa för lämpliga alternativ:

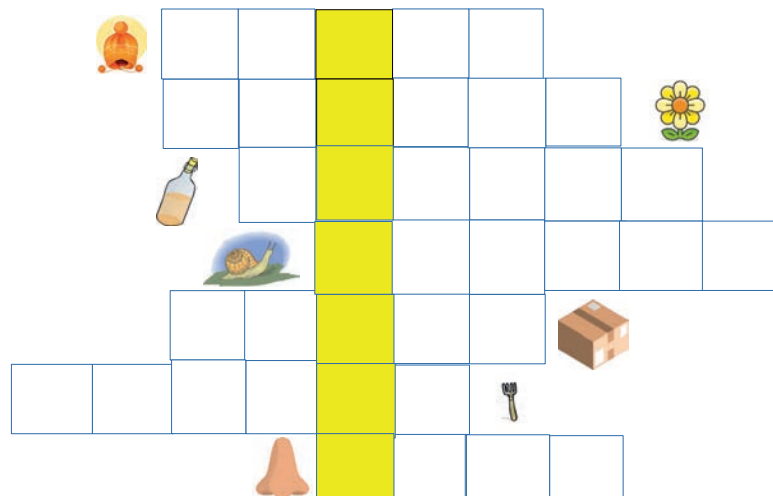
- Jag är döpt i Svenska kyrkans ordning
- Jag är döpt i någon annan evangelisk-luthersk kyrkas ordning
- Jag är döpt i annan kristen ordning
- Jag är inte döpt, men vill ha mer information om Svenska kyrkan
- Jag är konfirmerad i Svenska kyrkans ordning
- Jag är konfirmerad i annan kristen ordning

Välkommen till Svenska kyrkan!

Var god och sänd ifylld talong till

Eda-Köla pastorat
Köla församlingshem
673 96 Åmotfors

BARNENS HÖRNA

Kyrkans ABC, forts

ABC

I kyrkan används ibland ord där det kan behövas en förklaring

VAPENHUS - ett rum innanför kyrkans ingång där besökare i gamla tider kunde ställa ifrån sina vapen innan de kom in i själva kyrkan. Rummet har idag kvar sitt namn även om dess funktion nu är högst skiftande. En mindre vanlig förklaring är att vapenhuset användes som vapenförråd i försvarskyrkor som var en tillflyktsplats i krig.

VOTIVSKEPP - en modell av ett skepp som hänger i kyrkan. Sjomän som varit i sjönöd bad till Gud om att bli räddade. De lovade då att skänka en gåva till kyrkan om de klarade sig. Gåvan var då ofta en modell av skeppet. Motiv betyder gåva.

Detta är den sista artikeln om "Kyrkans ABC" som i KyrkNytt har pågått sedan 2014. Vi planerar att i kommande nummer av KyrkNytt starta en ny artikelserie om symboler

Potatis- och skinkgratäng

Bettans kök

Du behöver:

10-12 potatisar
2 gula lökar
1/2-1 burk skinka
(å 454g) eller 450g kassler
salt, svartpeppar
2 dl vispgrädde
2 dl mjölk
2 msk senap
1-2 dl riven ost

Gör så här:

Skala potatis och lök.
Skiva alltsammans tunt.
Det går fort och lätt i matberedare.
Skiva även skinkan eller skär tärningar av kasslern.
Varva potatis, lök och skinka/kassler i en ugnssäker form.
Salta och peppra.
Blanda grädde, mjölk och senap.
Häll på blandningen
Täck formen med folie.
Grädda i 225 grader, ca 35 min.
Ta bort folien och strö på osten.
Grädda ytterligare ca 20 min.

Smaklig måltid